

Мовна скарбничка

II-ий рівень українського двомовного навчання

Розділ 1

Увага! Ми в прямому етері!

-а -ИИ -е
-е -ИИ -а

Написала

Оксана Бабенко з Дарією Порохівник

Будьмо разом!

Budmo! A series of unit plans and student materials for Ukrainian language development at the high school level

Language TOOLBOX

Ukrainian Language Arts : Level II

Unit 1

We're on the air!

-а -ИИ -е
-е -ИЙ -а

Written by
Oksana Babenko with Daria Porochiwnyk

Published by UKIP.ca for Alberta Education

© 2011 Міністерство освіти Альберти. Усі права застережені.

Подяка спонсорам

*Висловлюємо щирю подяку за підтримку нашим спонсорам,
які уможливили Інтернет-видання серії «Будьмо»:*

Альбертській фундації сприяння українській освіті
Українсько-канадській фундації ім. Тараса Шевченка

Спонсор розроблення серії «Будьмо»:

Міністерство освіти Альберти

Робоча група

Керівник проєкту від
Канадсько-української фундації

Нагляд від Канадсько-української фундації

Нагляд від Міністерства освіти Альберти

Відповідальний редактор

Асистент відповідального редактора

Редактори

Науково-педагогічний рецензент

Дизайн та художнє оформлення

Коректор

Анна Биско

д. Роман Петришин

Іван Соколовський, Ксеня Бубель

Маруся Петришин

Галина Клід

Надія Сорока, Катерина Танчин, д. Віталій Шиян

д. Віталій Шиян

Марко Мальований, Галина Клід

Надія Сорока, д. Віталій Шиян, Світлана Мельник

Робоча група розроблення веб-сайту

Концептуальний дизайн

Розробник веб-сайту

Маруся Петришин, Ким Робінсон,
Наталя Лубченко, Шон Бле Скиннер,
Марко Мальований

Шон Бле Скиннер, Марко Мальований

© 2011 The Crown in Right of Alberta as represented by the Minister of Education, Alberta Education. All Rights Reserved.

Financial Acknowledgements

*The online publication of the «Budmo» series has been made possible by the financial support of
the Alberta Foundation for Ukrainian Education
and the Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko*

*The development of the content of the «Budmo» series was sponsored by
Alberta Education*

Project Team

Canada Ukraine Foundation Project Manager	Anna Biscoe
Canada Ukraine Foundation Project Supervisor	Dr. Roman Petryshyn
Alberta Education Project Supervisor	John Sokolowski, Xenia Bubel
Managing Editor	Marusia Petryshyn
Assistant Managing Editor	Halyna Klid
Editor	Nadiya Soroka, Kateryna Tanchyn, Dr. Vitaliy Shyyan
Pedagogical Reviewer	Dr. Vitaliy Shyyan
Design	Mark Malowany, Halyna Klid
Copyeditor	Nadiya Soroka, Dr. Vitaliy Shyyan, Svitlana Melnyk

Web Development Team

Concept Development	Marusia Petryshyn, Kim Robinson, Natalia Lubchenko, Shawn Blais Skinner, Mark Malowany
Site Developer	Shawn Blais Skinner, Mark Malowany

Зміст

Подяка спонсорам	i
Робоча група	i
Робоча група розроблення веб-сайту	i
Financial Acknowledgements	ii
Project Team	ii
Web Development Team	ii

1. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ (ЗМІ) / MASS MEDIA

1.1	Дещо про радіостанції в Україні і Канаді / About radio stations in Ukraine and Canada	1
1.2	Говоримо про радіо / Talking about radio	2
1.3	Говоримо про жанри радіопередач / Talking about types of radio programs	3
1.4	Говоримо про види радіопрограм / Talking about genres of radio format	4
1.5	Говоримо про складові частини або компоненти радіопроеграми / Talking about the parts of a radio program	5
1.6	Говоримо про професії працівників радіо / Talking about radio professionals	6
1.7	Говоримо про радіоприлади й обладнання / Talking about radio equipment	7
1.8	Говоримо про працю на радіо / Talking about working in radio	8
1.9	Говоримо про новини / Talking about the news	9

2. СУЧАСНА МУЗИКА І ВИКОНАВЦІ / CONTEMPORARY MUSIC AND PERFORMERS

2.1	Говоримо про музичні жанри і тенденції / Talking about musical genres and trends	10
2.2	Говоримо про музику, яка звучить на радіохвилях / Talking about playing music	11
2.3	Говоримо про вплив музики на людину / Talking about how music affects people	13
2.4	Говоримо про звукозаписування / Talking about a recording session	14

3. ДІЄСЛОВА, ПОВ'ЯЗАНІ З МУЗИКОЮ / ACTION WORDS CONNECTED TO MUSIC

3.1	Граматична довідка. Доконаний та недоконаний вид / Grammatical information. Perfective and Imperfective Aspects of Verbs	17
3.2	Виступати / to perform — виступити / to have performed	19
3.3	Виконувати / to do, to complete, to perform — виконати / to have done, to have completed, to have performed	20
3.4	Співати / to sing — заспівати / to have sung, to begin singing	21

4. ТВОРИМО РАДІОПРОГРАМУ! ДІЄСЛОВА / CREATING A RADIO PROGRAM! VERBS

4.1	Представляти / to introduce — представити / to have introduced	22
4.2	Грати / to play — заграти / to have played, to begin playing	23
4.3	Пропонувати / to offer, suggest — запропонувати / to have offered, suggested	24
4.4	Записувати / to record — записати / to have recorded	25
4.5	Пояснювати / to explain — пояснити / to have explained	26
4.6	Висловлювати / to express — висловити / to have expressed	27
4.7	Вмикати / to turn on, plug in — увімкнути / to have turned on, plugged in	28
4.8	Вимикати / to turn off, unplug — вимкнути / to have turned off, to unplugged	29

5. МУЗИЧНІ СМАКИ / MUSICAL TASTES

5.1	Говоримо про власні смаки / Talking about personal tastes	30
5.2	Говоримо про смаки й уподобання інших людей / Talking about tastes and preferences of others	31
5.3	Дієслова «любити» — «полюбити» / The verb(s) «to love»	32
5.4	Дієслова «подобатися» — «сподобатися» / The verb(s) «to like»	33
5.5	Дієслово «подобатися» та давальний відмінок / The verb «to like» and the dative case	34
5.6	Чим відрізняються вживання дієслів «любити» — «полюбити», «подобатися» — «сподобатися» / Compare using verbs «to love» and «to like»	35

6. МУЗИЧНІ СМАКИ ТА ВПОДОБАННЯ / MUSICAL TASTES AND PREFERENCES

- 6.1 Говоримо про музичні вподобання / Talking about musical preferences and interests36

7. ЯК ВИРАЖАТИ, ЩО ДІЄСЛОВО ЗАЛЕЖНЕ ВІД ЯКОЇСЬ УМОВИ / HOW TO INDICATE THAT THERE ARE CONDITIONS TIED TO AN ACTION

- 7.1 Граматична довідка / Grammatical information.....37

8. ВИКОРИСТОВУЄМО ВИЩИЙ І НАЙВИЩИЙ СТУПЕНІ ПОРІВНЯННЯ ПРИКМЕТНИКІВ, КОЛИ ОПИСУЄМО ІМЕННИКИ / COMPARING THINGS USING ADJECTIVES OF DEGREE

- 8.1 Граматична довідка / Grammatical information.....38
8.2 Шоста (складена) форма порівняння прикметників: вищий і найвищий ступені / Another way of expressing formation of comparative degrees: a sixth pattern.....40
8.3 Ступені порівняння з прийменниками / Constructions required by adjectives in comparative degree41
8.4 Ступені порівняння зі сполучником «ніж» / Constructions required by adjectives in comparative degree42

9. ВІТАЄМОСЯ ТА ЗВЕРТАЄМОСЯ ДО СЛУХАЧІВ / GREETING AND ADDRESSING THE AUDIENCE

- 9.1 Уживані вирази / Useful expressions43
9.2 Прийоми та засоби утримування уваги слухачів. Уживання складених сполучників з метою додати щось до тексту44
9.3 Під час програми46
9.4 Відмінювання іменників з дієсловом «присвятити»47

10. ВЕДЕМО РАДІО ПЕРЕДАЧУ / PRESENTING A RADIO PROGRAM

- 10.1 Уживані вирази ведучої/ведучого музичної програми / Useful expressions for a disc jockey.....48
10.2 Висловлюємо подяку слухачам та гостям програми / Thanking the audience and program guests.....49
10.3 Прощання зі слухачами радіопрограми / Saying farewell to the radio program audience50

11. ТЕЛЕФОННИЙ ЕТИКЕТ / TELEPHONE ETIQUETTE

- 11.1 Телефонний етикет / Telephone etiquette51

12. ТЕЛЕБАЧЕННЯ / TELEVISION

- 12.1 Говоримо про передачі / Talking about television programs52

1. Засоби масової інформації (ЗМІ) / Mass media

1.1 Дещо про радіостанції в Україні і Канаді /

About radio stations in Ukraine and Canada

In Ukraine, there are many radio stations, both local — «місцеві радіостанції», and national — «національні радіостанції». Radio stations usually go by names, sometimes followed by their frequency number:

«Люкс 104.4», Радіо «Свобода», «Наше радіо», «Хіт-ФМ 101.8».

Call letters or acronyms of radio station names are not widely used in Ukraine, because radio names usually bear a special meaning, connotation, or a story behind the name.

In contrast, in Canada, many radio stations use acronyms; however, there is a growing tendency in Canada to use names as well.

When reading the frequency of a radio station in Ukrainian, keep in mind that it is read as a normal number and the words «кома», «крапка» are used for decimal point.

Examples

Ви слухаєте радіо Люкс 104.4 (сто чотири крапка чотири) на радіохвилях ФМ. /
You are listening to radio «Luxe» 104.4 on FM radio.

Приєднуйтеся до нас на Хіт-ФМ 101.8 (сто один крапка вісім) о восьмій годині
вечора. / *Join us at «Hit-FM» 101.8 at 8:00 pm.*

Ви можете слухати нас на коротких радіохвилях на 102.6 (сто два крапка
шість) . / *You can listen to us on short radio waves at 102.6.*

1. Засоби масової інформації (ЗМІ) / Mass media

1.2 Говоримо про радіо / Talking about radio

Словничок / Vocabulary

засоби масової інформації (ЗМІ) — *means of mass communication*

інформаційне агентство — *information agency*

радіо без реклами/без рекламних павз — *commercial-free radio*

радіоведучий/радіоведуча — *radio host, hostess*

радіозв'язок — *radio communication link*

радіокоментатор — *radio commentator*

радіокомпанія — *radio company*

- громадська радіокомпанія — *publicly-owned radio station*

- державна радіокомпанія — *state radio station*

- приватна радіокомпанія — *private radio station*

радіомережа — *radio network*

радіомовлення — *radio broadcasting*

радіопередавач — *radio transmitter*

радіопередача — *radio program*

радіоприймач — *radio receiver*

радіопрограма — *radio program*

радіосигнал — *radio signal*

радіослухач/радіослухачка — *radio listener (m/f)*

радіостанція — *radio station*

радіостудія — *studio at the radio station*

радіотехнік — *radio technician*

радіохвилі — *radio waves*

- довгі — *long*

- короткі — *short*

- середні — *medium*

- ультракороткі — *very high frequency*

супутникове радіо — *satellite radio*

1. Засоби масової інформації (ЗМІ) / Mass media

1.3 Говоримо про жанри радіопередач / Talking about types of radio programs

Словничок / Vocabulary

дитячі програми — *children's programs*

- вечірня казка/колисанка — *an evening story-telling show for children*

естрадний концерт — *musical variety show*

етнічні програми — *ethnic programs*

культурні програми — *cultural programs*

мистецькі програми — *arts programs*

музичні програми — *music programs*

новини/вісті - *news*

- вісті з-за кордону — *news from abroad*
- загальні вісті — *general news*
- міжнародні/світові новини — *world and international news*
- місцеві новини — *local news*
- новини для широкого кола слухачів — *general-interest news*
- новини спорту/спортивні новини — *sports news*
- новини/вісті про події у світі й державі — *world and national news*
- провінційні вісті — *provincial news*

оголошення — *announcement*

передача на замовлення слухачів/за заявками — *listeners' request program*

політичні програми — *political programs*

прогноз погоди — *weather forecast*

реклама — *advertisement*

релігійні програми — *religious programs*

формати радіопрограм — *programs where talk and discussions exceed amount of music*

- дебати — *a debate* (Note that this word is used in plural in Ukrainian.)
- дискусія — *a discussion*
- звернення прем'єр-міністра (прем'єра, президента) до народу — *the prime minister's (premier's, president's) address to the people*
- інтерв'ю з відомими особами — *interviews with famous people*
- офіційна промова — *an official speech*
- публічна дискусія — *panel discussion*
- ток-шоу — *a talk-show*

спортивні програми — *sports programs*

- передачі спортивних ігор/матчів — *broadcasts of sports games/matches*
- пряма трансляція з олімпіади — *live broadcast from the olympics*
- репортажі про футбол/гокей — *soccer/hockey sports reports*

1. Засоби масової інформації (ЗМІ) / Mass media

1.4 Говоримо про види радіопрограм / Talking about genres of radio format

Словничок / Vocabulary

- виключно музичні — *all-music*
- гумористичні — *humorous, comedy*
- інформаційні — *informational*
- навчальні — *educational*
- розважальні — *entertaining*

1. Засоби масової інформації (ЗМІ) / Mass media

1.5 Говоримо про складові частини або компоненти радіопроеграми / Talking about the parts of a radio program

Словничок / Vocabulary

випуск — *broadcast release, show edition*

запис — *recording*

зміст — *contents*

огляд — *overview*

оголошення — *advertisement, announcement*

рекламна павза — *commercial break*

репортаж — *report*

репортаж з місця події/прямий репортаж, кореспондент у прямому етері — *on-site reporting*

сценарій — *script*

1. Засоби масової інформації (ЗМІ) / Mass media

1.6 Говоримо про професії працівників радіо / Talking about radio professionals

Словничок / Vocabulary

ведучий/ведуча — *host (m/f)*

ведучий/ведуча музично-інформаційного блоку на радіо; ведучий/ведуча музичного радіоетеру; ді-джей (DJ, short from Disc Jockey) — *an announcer who presents and comments on popular recorded music, especially on the radio*

диктор — *announcer, presenter, archaic Soviet-style announcer*

журналіст — *radio journalist*

звукооператор — *sound technician*

коментатор — *commentator*

– політичний коментатор — *political commentator*

– спортивний коментатор — *sports commentator*

музичний оператор — *music specialist*

реklamний менеджер — *commercial manager*

репортер — *reporter (m/f)*

1. Засоби масової інформації (ЗМІ) / Mass media

1.7 Говоримо про радіоприлади і обладнання / Talking about radio equipment

Словничок / Vocabulary

антена — *aerial*

атмосферні перешкоди — *atmospheric interference*

– миготіння — *flickering*

– тріск — *crackling*

– шум — *noise*

гучномовець/колонка — *loud-speaker*

діапазон — *band*

кишенькове радіо — *pocket radio*

мікрофон — *microphone*

mp3-радіопрогравач — *mp3 radio*

наушники — *head-phones*

перемикач діапазонів — *band key*

перешкоди — *interference*

портативний радіоприймач — *portable radio*

радіо на батарейках — *radio that needs batteries*

регулятор гучности — *volume control knob*

ручка — *knob, handle, dial*

шкала налаштування — *tuning scale*

1. Засоби масової інформації (ЗМІ) / Mass media

1.8 Говоримо про працю на радіо / Talking about working in radio

Уживані вирази / Useful expressions

бути в етері/в ефірі — *to be on air*

вимикати (imperf.) — вимкнути (perf.) радіо — *to turn off the radio*

виходити (imperf.) — вийти (perf.) в етер — *to go on air*

вмикати (imperf.) — ввімкнути (perf.) радіо — *to turn on the radio*

записувати (imperf.) — записати (perf.) — *to record, to tape*

налаштовувати (imperf.) — налаштувати (perf.) радіо — *to tune the radio*

налаштовуватися (imperf.) — налаштуватися (perf.) — *to tune to a program*

настроюватись/налаштовуватись (imperf.) — настроїтись/налаштуватись (perf.) на радіостанцію/радіохвилю — *to tune in to a station/radio wave*

натискати (imperf.) — натиснути (perf.) кнопку — *to press a button*

перемикати (imperf.) — перемкнути (perf.) діапазон — *to switch the band*

перемикатися (imperf.) — перемкнутися (perf.) на інший діапазон — *to switch to another band*

перемикатися (imperf.) — перемкнутися (perf.) на іншу програму/радіостанцію — *to switch to another program/radio station*

повертати (perf.) — повернути (imperf.) ручку — *to turn the dial*

регулювати (imperf.) — відрегулювати (perf.) гучність — *to regulate volume*

усувати (imperf.) — усунути (perf.) перешкоди — *to remove interference*

1. Засоби масової інформації (ЗМІ) / Mass media

1.9 Говоримо про новини / Talking about the news

Словничок / Vocabulary

Іменники / Nouns

аргумент — *argument*
гіпотеза — *hypothesis*
головна ідея/думка — *main idea/opinion*
дані — *data, information*
думка — *opinion*
жертва — *victim*
зміна — *change*
інтерпретація — *interpretation*
ймовірність — *likelihood, reliability*
коментар — *commentary*
об'єктивний коментар — *objective commentary*
суб'єктивний коментар — *subjective commentary*
наслідок, наслідки — *consequence(s)*
підсумок — *sum, total*
підтримка — *support*
погляд — *point of view*
подія — *event, happening*
подробиця — *detail*
пошкодження — *injury*
пояснення — *explanation*
результат — *result*
точка зору — *point of view*
факт — *fact*

Дієслова / Verbs

аргументувати — *to bring up arguments*
висловлювати (imperf.) — висловити (perf.) думку — *to express an opinion*
змінювати (imperf.) — змінити (perf.) — *to change*
інтерпретувати — *to interpret*
коментувати (imperf.) — прокоментувати (perf.) — *to comment*
констатувати — *to state as a fact*
наводити (imperf.) — навести (perf.) факти — *to site arguments*
отримувати (imperf.) — отримати (perf.) пошкодження — *to sustain an injury*
підсумовувати (imperf.) — підсумувати (perf.) — *to sum up*
підтримувати (imperf.) — підтримати (perf.) — *to support*
повідомляти (imperf.) — повідомити (perf.) — *to inform*
пояснювати (imperf.) — пояснити (perf.) — *to explain*

2. Сучасна музика і виконавці / Contemporary music and performers

2.1 Говоримо про музичні жанри і тенденції /

Talking about musical genres and trends

- ◇ Деякі радіостанції передають різні жанри музики. Інші станції воліють передавати тільки один жанр музики.

Словничок / Vocabulary

авторські пісні
барди
блюз
важкий метал/геві–метал
важкий рок/гарт–рок
гіп–гоп/хіп–хоп
джаз
джаз і блюз
електронна музика
етнічна музика
євангельська музика
індустріальний рок
іноземна поп–музика
кантрі
клясична музика
легкий рок/софт–рок
музика в стилі мотаун
ню–ейдж
панк–рок
реп
суміш важкого і легкого року
танцювальна музика
українська поп–музика
церковна/релігійна музика

2. Сучасна музика і виконавці / Contemporary music and performers

2.2 Говоримо про музику, яка звучить на радіохвилях / Talking about playing music

Словничок / Vocabulary

Говорячи про музику, яка звучить на радіохвилях, можна вживати такі дієслова:

включати — *include*

любити — *like*

пропонувати — *offer*

грати — *play*

налаштоване — *tuned to*

Граматична довідка / Grammatical information

- ◇ The verbs above are usually followed by a noun which is the «object» of the action of the verb. In Ukrainian these noun-objects take the accusative or «знахідний відмінок».

Examples

Ця радіостанція грає переважно легкий рок та іноді клясичну музику.

Ця радіостанція **грає** переважно **легкий рок** та іноді **клясичну музику**.
(грає що? →знахідний відмінок) (грає що? →знахідний відмінок)

Мое радіо завжди налаштоване на цю радіостанцію.

Мое радіо завжди **налаштоване на цю радіостанцію**.
(налаштоване на що? →знахідний відмінок)

Мої батьки люблять слухати цю радіостанцію.

Мої батьки **люблять** слухати **цю радіостанцію**.
(люблять що? →знахідний відмінок)

Ця радіостанція грає тільки джаз.

Ця радіостанція **грає** тільки **джаз**.
(грає що? →знахідний відмінок)

Ця радіостанція пропонує виключно клясичну музику.

Ця радіостанція **пропонує** виключно **клясичну музику**.
(пропонує що? →знахідний відмінок)

Ця радіостанція включає переважно танцювальну музику.

Ця радіостанція **включає** переважно **танцювальну музику**.
(включає що? →знахідний відмінок)

Цю програму ви можете знайти на довгих радіохвилях.

Цю програму ви можете **знайти на довгих радіохвилях**.

(знайти що? → знахідний відмінок)

(знайти де? → місцевий відмінок)

Цю передачу можна почути в етері (в ефірі) на коротких радіохвилях.

Цю передачу можна **почути** в етері (в ефірі) **на коротких радіохвилях**.

(почути що? → знахідний відмінок)

(почути де? → місцевий відмінок)

2. Сучасна музика і виконавці / Contemporary music and performers

2.3 Говоримо про вплив музики на людину / Talking about how music affects people

Уживані вирази / Useful expressions

Негативний настрій

Ця музика викликає у мене сум. Ця пісня викликає у мене смуток.
Як тільки я чую цю музичну композицію, я відразу хочу спати/я відразу засинаю.
Я волів би/воліла б закрити вуха, коли я чую цю жахливу пісню.
Я не можу терпіти цього виконавця!
Цей музичний жанр мене дратує!
Хіба можна таке створити! Це ж просто якийсь музичний жах!
Я швидко втомлююсь, коли слухаю таку музику!
Я вважаю, що ця пісня нудна, бо в ній багато повторень.

Позитивний настрій

Ця музика викликає у мене щасливі спогади і приємні почуття.
Коли я чую цю пісню, мій настрій покращується.
Така музика покращує мій настрій.
Ця пісня завжди піднімає мій настрій, коли мені сумно.
Я не можу втриматися від того, щоб не танцювати, коли я чую цю пісню.
Це моя найулюбленіша пісня! Я можу її слухати день і ніч.
Така музика надає мені більше енергії й натхнення!
Ця музика чудово передає мої почуття і настрої.
Така музика прекрасно віддзеркалює мій внутрішній стан і емоції.

Різні настрої

Ця музика примушує мене задуматися про серйозні речі і почуття.
Різні музичні жанри викликають у слухачів різні почуття: радість, тривогу, сум, страх, хвилювання.

2. Сучасна музика і виконавці / Contemporary music and performers

2.4 Говоримо про звукозаписування / Talking about a recording session

Словничок / Vocabulary

- авторські права — *copyright*
агент — *agent*
альбом — *an album*
альтернативна музика — *alternative music*
бути на гастролях — *to be on tour*
бути на горі гит-парадів/очолити гит-паради/займати верхні позиції гит-параду/перебувати в
горі гит-параду — *to be at the top of hit parades*
випускати запис — *to release a song/track*
випускати повторно — *to re-release*
випускати (imperf.) — випустити (perf.) — *to release*
відданий фан — *devoted fan*
віджити своє — *to become obsolete, to die out*
відживати (imperf.) — віджити (perf.) — *to die out*
все під фанеру — *everything is pre-recorded, not live music*
гастролі — *performances on tour*
гит-парад/гит-парад/хіт-парад — *hit parade*
гонорар — *honorarium, payment*
готувати новий альбом — *to lay down an album*
готувати (imperf.) — підготувати (perf.) — *to prepare, to get ready, to lay down*
грати/співати без акомпанементу/без супроводу — *to play or sing without any accompaniment—
vocal or instrumental*
грати за нотами — *to play with notes*
грати наживо — *to play live*
джем/спонтанна гра без нот — *jam*
ділитися музичними файлами — *to share music files*
ділитися (imperf.) — поділитися (perf.) — *to share*
довгограючі платівки — *LPs (long-play)*
живий концерт — *a live gig*
життя в дорозі — *life on the road*
завантажувати/звантажувати пісню на комп'ютер — *to download a song on the computer*
завантажувати (imperf.) — завантажити (perf.) — *to download*
запис наживо — *live recording*
запис нової пісні — *cutting a new track*
записувати (imperf.) — записати (perf.) — *to record*
завантажити/перевантажити музику — *to upload music*
завантажувати (imperf.) — завантажити (perf.) — *to upload*

Мовна скарбничка

- звукач (slang) — *sound technician*
звукозапис — *recording*
звукоінженер — *records and mixes sound*
звукооператор — *sound technician*
знаходитися на верхівці гит-парадів — *to be at the top of a hit parade*
імпровізувати/грати без нот — *to improvise*
їздити з гастролями/гастролювати — *to give performances on a tour, to go on tour*
компакт-диск — *CD*
компанія/фірма звукозапису/звукозаписуюча компанія — *recording company*
концертний зал — *concert hall*
копіювати файл — *to copy a file*
копіювати (imperf.) — скопіювати (perf.) — *to copy*
лейбл/ярлик/марка — *recording label*
меломан — *music admirer, music connoisseur*
менеджер — *manager*
музичний гурман — *music connoisseur*
музичний ринок — *music market*
найвищі сходинки гит-парадів (зайняти, посідати) — *the top of the hit parades*
насолоджуватися музикою — *to enjoy music*
насолоджуватися (imperf.) — насолодитися (perf.) — *to enjoy*
наживо, без фанери — *live music, not recorded music*
перевірка звуку — *sound check*
перевіряти (imperf.) — перевірити (perf.) — *to check*
підготовка альбому — *laying down an album*
підписувати контракт — *to sign a contract*
підписувати (imperf.) — підписати (perf.) — *to sign*
піратська копія — *a pirate copy*
платівка — *record*
популяризація мистецтва — *popularization of art*
презентація — *release, launch*
припинити своє існування — *to stop its existence*
припиняти (imperf.) — припинити (perf.) — *to stop*
продаж музики в Інтернеті — *selling music on the Internet*
продавати (imperf.) — продати (perf.) — *to sell*
прямий етер/програма в прямому етері — *live broadcast*
регулювати звук — *to regulate sound*
рекламувати — *to advertise*
рекламувати себе/просувати себе — *to advertise oneself; to promote oneself*
просувати (imperf.) — просунути (perf.) — *to move forward, to promote*
риф/музична фігура — *riff*
савнд-трек/звукова доріжка — *sound track*
сингл — *a single*
соло — сольний номер — *solo*
співати під гітару — *to sing accompanied by guitar*
творча кар'єра — *artistic career*

Мовна скарбничка

увійти в гит-паради — *to make the hit parades*

укладати контракт — *to conclude a contract*

укладати (imperf.) — укласти (perf.) — *to conclude, to come to terms, to arrange*

фанат/прихильник — *fan; supporter*

фанера (slang) — *phonogram recorded as opposed to live unrecorded music — a critique used for "canned" music at live concerts. Phrases: «співати під фанеру», «концерти під фанеру».*

фонограма — *phonogram*

3. Дієслова, пов'язані з музикою / Action words connected to music

3.1 Граматична довідка. Доконаний та недоконаний вид / Grammatical information. Perfective and Imperfective Aspects of Verbs

Attention English speakers learning Ukrainian!

There are some features of Ukrainian verbs that are not shared with English verbs. One such feature is the perfective and imperfective aspects of the verb. Ukrainian verbs have both aspects and English verbs have only the perfective aspect. You may experience some interference from the English language as you try and master the use of these verb aspects in Ukrainian.

So what are these aspects? In Ukrainian you may have two verbs that are different but refer to the same action — that is two infinitives in Ukrainian for one infinitive in English. In Ukrainian you will have some verb tenses formed from the perfective infinitive and others from the imperfective infinitive.

In the perfective aspect—«доконаний вид»—verbs describe an action carried out at a definite time.

«виступити»—to perform. Has only a past and future tense

Example

Він виступив у середу. / *He performed on Wednesday.*

The imperfective aspect—«недоконаний вид»—expresses an action that is ongoing, repeated, habitual or generalized action without any indication as to its completion or termination. This form of the VERB does not exist in English. Other words are used in English to convey this:

«виступати»—to perform

Examples

Я люблю виступати. / *I love to perform.*

Він виступає кожної середи. / *He performs on Wednesdays.*

The perfective aspect often has a prefix or a suffix. Sometimes the roots are different.

Imperfective	Perfective	English meaning
виконувати	виконати	to complete
вимикати	вимкнути	to turn off / unplug
висловлювати	висловити	to suggest
виступати	виступити	to perform
вмикати	увімкнути	to turn on / plug in
грати	заграти	to play
записувати	записати	to note (in writing)
пояснювати	пояснити	to explain
представляти	представити	to introduce
пропонувати	запропонувати	to offer
співати	заспівати	to sing

Read more: pp. 199-208 Roma Franko «Ukrainian for speakers of English»;
pp. 281-286 Alla Nedashkivska «Ukrainian Through it Living Culture»

3. Дієслова, пов'язані з музикою / Action words connected to music

3.2 Виступати / to perform — виступити / to have performed

Виступати — Imperfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Виступай! Виступайте! Виступаймо!			
Теперішній час / Present Tense			
Я	виступаю	Ми	виступаємо
Ти	виступаєш	Ви	виступаєте
Він/вона/воно	виступає	Вони	виступають
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	виступав	Ми/ви/вони	виступали
Я/ти/вона	виступала		
Майбутній час / Future Tense			
Я	буду виступати	Ми	будемо виступати
Ти	будеш виступати	Ви	будете виступати
Він/вона/воно	буде виступати	Вони	будуть виступати

Виступити — Perfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Виступи! Виступіть! Виступімо!			
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	виступив	Ми/ви/вони	виступили
Я/ти/вона	виступила		
Майбутній час / Future Tense			
Я	виступлю	Ми	виступимо
Ти	виступиш	Ви	виступите
Він/вона/воно	виступить	Вони	виступлять

3. Дієслова, пов'язані з музикою / Action words connected to music

3.3 Виконувати / to do, to complete, to perform — виконати / to have done, to have completed, to have performed

Виконувати — Imperfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Виконуй! Виконуйте! Виконуймо!			
Теперішній час / Present Tense			
Я	виконую	Ми	виконуємо
Ти	виконуєш	Ви	виконуєте
Він/вона/воно	виконує	Вони	виконують
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	виконував	Ми/ви/вони	виконували
Я/ти/вона	виконувала		
Майбутній час / Future Tense			
Я	буду виконувати	Ми	будемо виконувати
Ти	будеш виконувати	Ви	будете виконувати
Він/вона/воно	буде виконувати	Вони	будуть виконувати

Виконати — Perfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Виконай! Виконайте! Виконаймо!			
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	виконав	Ми/ви/вони	виконали
Я/ти/вона	виконала		
Майбутній час / Present Tense			
Я	виконаю	Ми	виконаємо
Ти	виконаєш	Ви	виконаєте
Він/вона/воно	виконає	Вони	виконають

3. Дієслова, пов'язані з музикою / Action words connected to music

3.4 Співати / to sing — заспівати / to have sung, to begin singing

Співати — Imperfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Співай! Співайте! Співаймо!			
Теперішній час / Present Tense			
Я	співаю	Ми	співаємо
Ти	співаєш	Ви	співаєте
Він/вона/воно	співає	Вони	співають
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	співав	Ми/ви/вони	співали
Я/ти/вона	співала		
Майбутній час / Future Tense			
Я	буду співати	Ми	будемо співати
Ти	будеш співати	Ви	будете співати
Він/вона/воно	буде співати	Вони	будуть співати

Заспівати — Perfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Заспівай! Заспівайте! Заспіваймо!			
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	заспівав	Ми/ви/вони	заспівали
Я/ти/вона	заспівала		
Майбутній час / Future Tense			
Я	заспіваю	Ми	заспіваємо
Ти	заспіваєш	Ви	заспіваєте
Він/вона/воно	заспіває	Вони	заспівають

4. Творимо радіопрограму! Дієслова / Creating a Radio Program! Verbs

4.1 Представляти / to introduce — представити / to have introduced

Представляти — Imperfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Представляй! Представляйте! Представляймо!			
Теперішній час / Present Tense			
Я	представляю	Ми	представляємо
Ти	представляєш	Ви	представляєте
Він/вона/воно	представляє	Вони	представляють
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	представляв	Ми/ви/вони	представляли
Я/ти/вона	представляла		
Майбутній час / Future Tense			
Я	буду представляти	Ми	будемо представляти
Ти	будеш представляти	Ви	будете представляти
Він/вона/воно	буде представляти	Вони	будуть представляти

Представити — Perfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Представ! Представте! Представмо!			
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	представив	Ми/ви/вони	представили
Я/ти/вона	представила		
Майбутній час / Future Tense			
Я	представлю	Ми	представимо
Ти	представиш	Ви	представите
Він/вона/воно	представить	Вони	представлять

4. Творимо радіопрограму! Дієслова / Creating a Radio Program! Verbs

4.2 Грати / to play — заграти / to have played, to begin playing

Грати — Imperfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Граї! Грайте! Граймо!			
Теперішній час / Present Tense			
Я	граю	Ми	граємо
Ти	граєш	Ви	граєте
Він/вона/воно	грає	Вони	грають
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	грав	Ми/ви/вони	грали
Я/ти/вона	грала		
Майбутній час / Future Tense			
Я	буду грати	Ми	будемо грати
Ти	будеш грати	Ви	будете грати
Він/вона/воно	буде грати	Вони	будуть грати

Заграти — Perfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Заграї! Заграйте! Заграймо!			
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	заграв	Ми/ви/вони	заграли
Я/ти/вона	заграла		
Майбутній час / Future Tense			
Я	заграю	Ми	заграємо
Ти	заграєш	Ви	заграєте
Він/вона/воно	заграє	Вони	заграють

4. Творимо радіопрограму! Дієслова / Creating a Radio Program! Verbs

4.3 Пропонувати / to offer, suggest — запропонувати / to have offered, suggested

Пропонувати — Imperfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Пропонуй! Пропонуйте! Пропонуймо!			
Теперішній час / Present Tense			
Я	пропону ю	Ми	пропону ємо
Ти	пропону єш	Ви	пропону єте
Він/вона/воно	пропону є	Вони	пропону ють
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	пропонува в	Ми/ви/вони	пропонува ли
Я/ти/вона	пропонува ла		
Майбутній час / Future Tense			
Я	буду пропонува ти	Ми	будемо пропонува ти
Ти	будеш пропонува ти	Ви	будете пропонува ти
Він/вона/воно	буде пропонува ти	Вони	будуть пропонува ти

Запропонувати — Perfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Запропонуй! Запропонуйте! Запропонуймо!			
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	запропонува в	Ми/ви/вони	запропонува ли
Я/ти/вона	запропонува ла		
Майбутній час / Future Tense			
Я	запропону ю	Ми	запропону ємо
Ти	запропону єш	Ви	запропону єте
Він/вона/воно	запропону є	Вони	запропону ють

4. Творимо радіопрограму! Дієслова / Creating a Radio Program! Verbs

4.4 Записувати / to record — записати / to have recorded

Записувати — Imperfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Записуй! Записуйте! Записуймо!			
Теперішній час / Present Tense			
Я	запису ю	Ми	запису ємо
Ти	запису єш	Ви	запису єте
Він/вона/воно	запису є	Вони	запису ють
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	запису вав	Ми/ви/вони	запису вали
Я/ти/вона	запису вала		
Майбутній час / Future Tense			
Я	буду запису вати	Ми	будемо запису вати
Ти	будеш запису вати	Ви	будете запису вати
Він/вона/воно	буде запису вати	Вони	будуть запису вати

Записати — Perfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Запиши! Запишіть! Запишімо!			
Минулий час / Present Tense			
Я/ти/він	записа в	Ми/ви/вони	записа ли
Я/ти/вона	записа ла		
Майбутній час / Past Tense			
Я	запи шу	Ми	запи шемо
Ти	запи шеш	Ви	запи шете
Він/вона/воно	запи ше	Вони	запи шуть

4. Творимо радіопрограму! Дієслова / Creating a Radio Program! Verbs

4.5 Пояснювати / to explain — пояснити / to have explained

Пояснювати — Imperfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Пояснюй! Пояснюйте! Пояснюймо!			
Теперішній час / Present Tense			
Я	пояснюю	Ми	пояснюємо
Ти	пояснюєш	Ви	пояснюєте
Він/вона/воно	пояснює	Вони	пояснюють
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	пояснював	Ми/ви/вони	пояснювали
Я/ти/вона	пояснювала		
Майбутній час / Future Tense			
Я	буду пояснювати	Ми	будемо пояснювати
Ти	будеш пояснювати	Ви	будете пояснювати
Він/вона/воно	буде пояснювати	Вони	будуть пояснювати

Пояснити — Perfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Поясни! Поясніть! Пояснімо!			
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	пояснив	Ми/ви/вони	пояснили
Я/ти/вона	пояснила		
Майбутній час / Future Tense			
Я	поясню	Ми	пояснимо
Ти	поясниш	Ви	поясните
Він/вона/воно	пояснить	Вони	пояснять

4. Творимо радіопрограму! Дієслова / Creating a Radio Program! Verbs

4.6 Висловлювати / to express — висловити / to have expressed

Висловлювати — Imperfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Висловлюй! Висловлюйте! Висловлюймо!			
Теперішній час / Present Tense			
Я	висловлюю	Ми	висловлюємо
Ти	висловлюєш	Ви	висловлюєте
Він/вона/воно	висловлює	Вони	висловлюють
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	висловлював	Ми/ви/вони	висловлювали
Я/ти/вона	висловлювала		
Майбутній час / Future Tense			
Я	буду висловлювати	Ми	будемо висловлювати
Ти	будеш висловлювати	Ви	будете висловлювати
Він/вона/воно	буде висловлювати	Вони	будуть висловлювати

Висловити — Perfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Вислови! Висловіть! Висловімо!			
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	висловив	Ми/ви/вони	висловили
Я/ти/вона	висловила		
Майбутній час / Future Tense			
Я	висловлю	Ми	висловимо
Ти	висловиш	Ви	висловите
Він/вона/воно	висловить	Вони	висловлять

4. Творимо радіопрограму! Дієслова / Creating a Radio Program! Verbs

4.7 Вмикати / to turn on, plug in — увімкнути / to have turned on, plugged in

Вмикати — Imperfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Вмикай! Вмикайте! Вмикаймо!			
Теперішній час / Present Tense			
Я	вмикаю	Ми	вмикаємо
Ти	вмикаєш	Ви	вмикаєте
Він/вона/воно	вмикає	Вони	вмикають
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	вмикав	Ми/ви/вони	вмикали
Я/ти/вона	вмикала		
Майбутній час / Future Tense			
Я	буду вмикати	Ми	будемо вмикати
Ти	будеш вмикати	Ви	будете вмикати
Він/вона/воно	буде вмикати	Вони	будуть вмикати

Увімкнути — Perfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Увімкни! Увімкніть! Увімкнімо!			
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	увімкнув	Ми/ви/вони	увімкнули
Я/ти/вона	увімкнула		
Майбутній час / Future Tense			
Я	увімкну	Ми	увімкнемо
Ти	увімкнеш	Ви	увімкнете
Він/вона/воно	увімкне	Вони	увімкнуть

4. Творимо радіопрограму! Дієслова / Creating a Radio Program! Verbs

4.8 Вимикати / to turn off, unplug — вимкнути / to have turned off, to unplugged

Вимикати — Imperfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Вимикай! Вимикайте! Вимикаймо!			
Теперішній час / Present Tense			
Я	вимикаю	Ми	вимикаємо
Ти	вимикаєш	Ви	вимикаєте
Він/вона/воно	вимикає	Вони	вимикають
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	вимикав	Ми/ви/вони	вимикали
Я/ти/вона	вимикала		
Майбутній час / Future Tense			
Я	буду вимикати	Ми	будемо вимикати
Ти	будеш вимикати	Ви	будете вимикати
Він/вона/воно	буде вимикати	Вони	будуть вимикати

Вимкнути — Perfective

Наказовий спосіб / Imperative			
Вимкни! Вимкніть! Вимкнімо!			
Минулий час / Past Tense			
Я/ти/він	вимкнув	Ми/ви/вони	вимкнули
Я/ти/вона	вимкнула		
Майбутній час / Future Tense			
Я	вимкну	Ми	вимкнемо
Ти	вимкнеш	Ви	вимкнете
Він/вона/воно	вимкне	Вони	вимкнуть

5. Музичні смаки / Musical tastes

5.1 Говоримо про власні смаки / Talking about personal tastes

Уживані вирази / Useful expressions

1. Я думаю, що... — *I think that...*
2. Я вважаю, що... — *I consider/believe that...*
3. Мені здається, що... — *It seems to me that...*
4. На мою думку... — *In my opinion...*
5. На мій погляд... — *In my view...*
6. По-моєму... — *In my opinion...*
7. Як на мене, (то)... — *As for me...*
8. Наскільки я знаю... — *As far as I know...*
9. Щодо мене... — *As for me... As far as I'm concerned...*
10. Я переконаний, що... — *I am convinced that...*

5. Музичні смаки / Musical tastes

5.2 Говоримо про смаки й уподобання інших людей / Talking about tastes and preferences of others

Уживані вирази / Useful expressions

1. Як ти думаєш?./Як ви думаєте?.. — *What do you think?..*
2. Що ти думаєш про?./Що ви думаєте про?.. — *What do you think about?..*
3. Як на твою думку?./Як на вашу думку?.. — *What is your opinion?..*
4. Як ти вважаєш?./Як ви вважаєте?.. — *What do you think/consider?..*
5. А як щодо (чого)?.. — *What about?.. And in regards to?..*
6. Яка твоя думка про?./Яка ваша думка про?.. — *What is your opinion about?..*
7. Як ти міркуєш?./Як ви міркуєте?.. — *What do you think?*
8. Ти не думаєш, що?./Ви не думаєте, що?.. — *Do you not think that?..*
9. Ти не вважаєш, що?./Ви не вважаєте, що?.. — *Do you not think/consider that?..*
10. Тобі не здається, що?./Вам не здається, що?.. — *Does it not appear to you that?..*
11. Як по-твоєму?./Як по-вашому?.. — *What is your take (position/view) on?..*
12. Як на тебе, (то)?./Як на вас, (то)?.. — *As for you?..*

5. Музичні смаки / Musical tastes

5.3 Дієслова «любити» — «полюбити» / The verb(s) «to love»

In addition to expressing love, the verb «любити» (imperfective) is less commonly used to convey taste, or preference:

Examples

Я люблю легкий рок, але я не люблю класичну музику. / *I like soft rock, but I don't like classical music.*

Він найбільше любить індустріальний рок. / *He likes industrial rock the most.*

The verb «любити» can also be accompanied by an adverb or adverbial phrase for added emphasis:

Дуже любить — *very*

Надзвичайно любить — *exceptionally*

Любить..., зокрема... — *especially*

Особливо любить — *particularly*

Найбільше любить — *the most*

Більш за все любить — *more than anything*

Понад усе любить — *above all*

«Полюбити» is the perfective aspect form.

5. Музичні смаки / Musical tastes

5.4 Дієслова «подобатися» — «сподобатися» /

The verb(s) «to like»

A common way of saying «to like» in Ukrainian is to use the verb «подобатися» (Imperfective) — «сподобатися» (Perfective). It actually means «to be pleasing to ...» so it will almost always be found in the third person singular or plural, whereas that which pleases forms the subject of the sentence. Thus the one who is pleased appears in the dative case: in other words, literally, «X is pleasing to Y».

Examples

Мені подобається гіп-гоп.

Меніі подобається гіп-гоп.

[давальный відмінок]

Мені подобаються деякі сучасні виконавці.

Меніі подобаються сучасні виконавці.

[давальный відмінок]

5. Музичні смаки / Musical tastes

5.5 Дієслово «подобатися» та давальний відмінок /

The verb «to like» and the Dative Case

Займенники та давальний відмінок (кому? чому?) / Pronouns and the Dative Case:	
я	Мені подобається класична музика.
ти	Тобі подобається важкий рок?
він	Йому не подобається джаз.
вона	Їй не подобається техно-музика.
ми	Нам зокрема подобається індустріальний рок.
ви	Вам подобається блюз?
вони	Їм дуже подобається легкий рок.
Іменники жіночого роду та давальний відмінок / Feminine nouns and the Dative Case:	
Світлана	Світл ані подобається це ток-шоу.
Дарія	Дар ії подобаються пісні у виконанні цього співака.
Катруся	Катрус і не подобається вечірня колісанка.
Іменники чоловічого роду та давальний відмінок / Masculine nouns and the Dative Case:	
Богдан	Богдан ові /Богдан у подобається цей бойовик.
Петро	Петр ові /Петр у не подобається класична музика.
Юрій	Юрі єві /Юрі ю подобаються авторські пісні.
Микола	Микол і не подобаються романтичні пісні.
Іменники у множині та давальний відмінок / Plural nouns and the Dative Case:	
Батьки	Батьк ам подобаються народні пісні.
Друзі	Друз ям не подобається важкий рок.

**5. Музичні смаки /
Musical tastes**

**5.6 Чим відрізняється вживання дієслів «любити» —
«полюбити», «подобатися» — «сподобатися» /**
Compare using verbs «to love» and «to like»

Perfective Aspect

Вона полюбила Руслану. /
She loved Ruslana (after going to her concert).

Imperfective Aspect

Вона любила цю пісню. /
She loved this song.

Imperfective Aspect

Я любила цей фільм. /
I loved that movie (saw it many times).

Perfective Aspect

Їй сподобалася Руслана. /
She liked Ruslana (after listening to one of her songs).

Imperfective Aspect

Їй подобалася ця пісня. /
She used to like this song.

Perfective Aspect

Мені сподобався цей фільм. /
I liked that movie (saw it once).

6. Музичні смаки та вподобання / Musical tastes and preferences

6.1 Говоримо про музичні вподобання / Talking about musical preferences and interests

Уживані вирази / Useful expressions

- ◇ The following expressions are also used to convey preferences and interests.
Pay close attention to the preposition «до» and the cases it governs:

Examples

Я байдужий до мистецтва. / I am indifferent to art.

Я байдужий **до** мистецтва.
(Родовий відмінок)

Я не байдужа до міжнародних проблем. / I am not indifferent to international problems.

Я не байдужа **до** міжнародних проблем.
(Родовий відмінок; проблеми → проблем)

Я цікавлюся сучасним мистецтвом. / I am interested in modern art.

Я цікавлюся сучасним мистецтвом.
(Орудний відмінок)

Я захоплююся сучасними серіями. / I am captivated by modern TV serials.

Я захоплююся сучасними серіями.
(Орудний відмінок)

Я обожнюю класичну музику. / I adore classical music.

Я обожнюю класичну музику.
(Знахідний відмінок)

Я не можу терпіти гучної музики. / I can't stand loud music.

Я не можу терпіти гучної музики.
(Родовий відмінок)

7. Як виразити, що дієслово залежне від якоїсь умови / How to indicate that there are conditions tied to an action

7.1 Граматична довідка / Grammatical information

The conditional mood «умовний спосіб дієслова» of verbs denotes an action that can be performed only under a certain condition. In addition, the conditional mood is used to express a wish, a desire, or a request:

Examples

Я **хотів би** піти в кіно.

Я **хотіла б** послухати цю пісню.

Наш музичний керівник **волів би**, щоб ми взяли участь у цьому концерті.

The conditional mood is expressed in English by means of the verbs «would» or «could». To form the conditional mood in Ukrainian, the particle «б» (following a vowel) or «би» (following a consonant) is used. These particles appear after the past tense verb of both imperfective and perfective aspects. Alternatively, the particle «б/би» may precede the verb: Він би подивився цей фільм, якби мав відеомагнітофон удома.

Examples

Він	був би добрим спортивним коментатором.	<i>He would be a good sports commentator.</i>
Вона	була б доброю радіо-ведучою	<i>She would be a good radio-host.</i>
Я	хотів би бути відомим музикантом.	<i>I would like to be a famous musician.</i>
Моя	сестра хотіла б стати акторкою.	<i>My sister would like to become an actress.</i>
Я	хотів би замовити пісню «Червона рута» для моєї дівчини.	<i>I would like to request the song «Chervona ruta» for my girl-friend.</i>
Я	охоче послухала б цю пісню мого дитинства.	<i>I would love to hear this song from my childhood.</i>
Він	би виконав цю пісню, якби хтось мав гітару з собою.	<i>He would perform this song, if somebody had a guitar.</i>
Я	поставив би цю мелодію, якби ми мали цей запис у нашій радіостудії.	<i>I would put on this music, if we had this recording at our radio station.</i>

8. Використовуємо вищий і найвищий ступені порівняння прикметників, коли описуємо іменники / Comparing things using adjectives of degree**8.1 Граматична довідка / Grammatical information**

Qualitative adjectives have a positive, comparative and superlative degrees:

глибокий — глибший — найглибший

високий — вищий — найвищий

Positive degree

Adjectives in the positive degree express a simple quality without comparison:

нудний

сумний

веселий

Comparative degree

Adjectives in the comparative degree show that the object as compared with another one possesses more or less of the given quality:

Ця пісня весела, а друга ще веселіша.

Цей співак серйозний, але інший серйозніший.

Superlative degree

Adjectives in the superlative degree denote that the given object as compared with others possesses the highest degree of the given quality:

найвеселіша пісня

найсерйозніші виконавці

Formation of comparative degrees of adjectives

The formation of the comparative degree is divided into five main patterns, as given below.

Positive degree (normal adjective)	Comparative degree (more)	Superlative degree (most)
1) The suffix <i>-іш-</i> is added to the stem. The superlative degree is formed by adding «най-» to the comparative form.		
Гарний, -а, -е, -і	Гарніший, -а, -е, -і	Найгарніший, -а, -е, -і
Новий, -а, -е, -і	Новіший, -а, -е, -і	Найновіший, -а, -е, -і
Старий, -а, -е, -і	Старіший, -а, -е, -і	Найстаріший, -а, -е, -і
	Старший, -а, -е, -і	Найстарший, -а, -е, -і
Теплий, -а, -е, -і	Тепліший, -а, -е, -і	Найтепліший, -а, -е, -і
2) The suffix <i>-ш-</i> is added to the stem. The suffix <i>-ш-</i> replaces the preceding г, к. The superlative degree is formed by adding the prefix «най-» to the comparative form.		
Дешевий, -а, -е, -і	Дешевший, -а, -е, -і	Найдешевший, -а, -е, -і
Молодий, -а, -е, -і	Молодший, -а, -е, -і	Наймолодший, -а, -е, -і

Мовна скарбничка

Довгий, -а, -е, -і	Довший, -а, -е, -і	Найдовший, -а, -е, -і
Тонкий, -а, -е, -і	Тонший, -а, -е, -і-а, -е, -і	Найтонший, -а, -е, -і
Швидкий, -а, -е, -і	Швидший, -а, -е, -і	Найшвидший, -а, -е, -і
3) The suffix -ш- (or, very rarely -щ-) replaces the suffixes -ок-, -ек-, -к-. The superlative degree is formed by adding the prefix «най-» to the comparative form.		
Глибокий, -а, -е, -і	Глибший, -а, -е, -і	Найглибший, -а, -е, -і
Широкий, -а, -е, -і	Ширший, -а, -е, -і	Найширший, -а, -е, -і
Високий, -а, -е, -і	Вищий, -а, -е, -і	Найвищий, -а, -е, -і
Далекий, -а, -е, -і	Дальший, -а, -е, -і	Найдальший, -а, -е, -і
Леткий, -а, -е, -і	Легший, -а, -е, -і	Найлегший, -а, -е, -і
4) The consonantal cluster -жч- appears before the ending after certain phonetic changes: г, ж, з + ш → жч, с + ш → щ` The superlative degree is formed by adding the prefix «най-» to the comparative form.		
Близький, -а, -е, -і	Ближчий, -а, -е, -і	Найближчий, -а, -е, -і
Важкий, -а, -е, -і	Важчий, -а, -е, -і	Найважчий, -а, -е, -і
Вузький, -а, -е, -і	Вужчий, -а, -е, -і	Найвужчий, -а, -е, -і
Дорогий, -а, -е, -і	Дорожчий, -а, -е, -і	Найдорожчий, -а, -е, -і
Низький, -а, -е, -і	Нижчий, -а, -е, -і	Найнижчий, -а, -е, -і
5) Another word is used for both comparative and superlative forms. The superlative degree is formed by adding the prefix «най-» to the new word.		
Великий, -а, -е, -і	Більший, -а, -е, -і	Найбільший, -а, -е, -і
Добрий, -а, -е, -і	Кращий, -а, -е, -і Ліпший, -а, -е, -і	Найкращий, -а, -е, -і Найліпший, -а, -е, -і
Поганий, -а, -е, -і	Гірший, -а, -е, -і	Найгірший, -а, -е, -і
Малий, -а, -е, -і	Менший, -а, -е, -і	Найменший, -а, -е, -і

8. Використовуємо вищий і найвищий ступені порівняння прикметників, коли описуємо іменники / Comparing things using adjectives of degree

8.2 Шоста (складена) форма порівняння прикметників: вищий і найвищий ступені /

Another way of expressing comparative and superlative forms: a sixth pattern

Yet a sixth way of expressing the comparative and superlative degrees is by adding to the adjective in the positive degree the words «більш/менш» or «найбільш/найменш», written separately:

Розважальний — менш/less розважальний — найменш/least розважальний

Вдалий — менш/less вдалий — найменш/least вдалий

Інформативний — більш/more інформативний — найбільш/most інформативний

Відповідальний — більш/more відповідальний — найбільш/most відповідальний

There is no strict rule as to the use of these forms. They are preferred, however, when using adjectives that are longer than usual, especially when adding suffixes (in order to form degrees of comparison) makes them even longer and harder to say.

If there is a need to indicate a smaller or the smallest degree of an attribute, one uses the analytical forms with «менш/найменш». Both the comparatives and superlatives are declined like hard stem adjectives:

Examples

Ми розмовляли з найбільш відомим українським співаком.

Ми розмовляли з найбільш відомим українським співаком.

(Розмовляли з ким? → орудний відмінок)

Вона бачила цю канадську акторку в найбільш відомому ток-шоу.

Вона бачила цю канадську акторку в найбільш відомому ток-шоу.

(Бачила кого? → знахідний відмінок)

(Бачила де? → місцевий відмінок)

8. Використовуємо вищий і найвищий ступені порівняння прикметників, коли описуємо іменники / Comparing things using adjectives of degree

8.3 Вищий ступень порівняння з прийменниками «за» та «від» і сполучником «ніж» / Using the comparative degree with prepositions «за» and «від» and conjunction «ніж»

- ◇ The preposition «від» means «than», and is followed by a noun in the genitive case / родовий відмінок.

Example

Цей виконавець старший від попередньої співачки. / *This performer is older than the previous female singer.*

Цей виконавець старший **від** попередньоюї співачки.

(Від → родовий відмінок)

- ◇ The preposition «за» which also means «than» is followed by a noun in the accusative case / знахідний відмінок.

Example

Він старший за сестру. / *He is older than his sister.*

Він старший **за** сестру.

(За → знахідний відмінок)

- ◇ The conjunction «ніж» is frequently used to make comparisons. It is the equivalent of «than», and requires the nominative case / називний відмінок of the noun which follows.

Example

Вона співає краще, ніж її молодший брат. / *She sings better than her younger brother.*

Вона співає краще, **ніж** її молодший брату.

(Ніж → називний відмінок)

8. Використовуємо вищий і найвищий ступені порівняння прикметників, коли описуємо іменники / Comparing things using adjectives of degree

8.4 Найвищий ступень порівняння з вибраними прийменниками /

The superlative degree with selected prepositions

- ◇ When the prepositions «з» or «серед» are used to mean «of» or «among» the noun following takes the genitive case / родовий відмінок.

Example

Він найкращий із сучасних виконавців. / *He is the best of contemporary performers.*

Він найкращий **із** сучасних виконавців.

Він найкращий серед сучасних виконавців. / *Among contemporary performers, he is the best.*

Він найкращий **серед** сучасних виконавців.

(Із/серед → родовий відмінок)

- ◇ The preposition «між» means «among», and the noun that follows takes the instrumental case / орудний відмінок.

Example

Вона найталановитіша між її братами і сестрами. / *She is the most talented among her brothers and sisters.*

Вона найталановитіша **між** її братами і сестрами.

(Між → орудний відмінок)

- ◇ When the preposition «за» is used with the superlative form it means «than» and the following noun takes the accusative case / знахідний відмінок.

Example

Вона найбільш талановита за усіх акторок. / *She is the most talented of all the actresses.*

Вона найбільш талановита **за** усіх акторок.

(За → знахідний відмінок)

- ◇ When the preposition «від» is used with the superlative form it means «than» and the noun that follows takes the genitive case / родовий відмінок.

Вона найкраща від усіх акторок. / *She is the best of all the actresses.*

Вона найкраща **від** усіх акторок.

(Від → родовий відмінок)

9. Вітаємося та звертаємося до слухачів / Greeting and addressing the audience

9.1 Уживані вирази / Useful expressions

Привітання

Дорогі слухачі!
Дорогі слухачі — рок-привіт усім!
Шановні слухачі нашої радіостанції!
Любі слухачі і слухачки!
Шановна радіограмадо!
Любі друзі!
Любі фанати нашого радіо!
Привіт усім слухачам нашої програми!
Привіт усім шанувальникам, які нас зараз слухають!
Привіт, дякуємо всім, хто приєднався до нас сьогодні!
Вітаємо на нашій радіопередачі!

Запрошення приєднатися до програми або взяти участь

Ласкаво просимо приєднатися до нас!
Щиро просимо завітати до нашої радіопрограми!
Дякуємо, що ви сьогодні з нами!
Дуже гарно з вашого боку приєднатися до нас на черговому випуску нашого радіо-шоу!
Ми раді, що ви вирішили провести наступні півгодини з нами!

Привертання уваги слухачів

До уваги наших слухачів!
Просимо вашої уваги, шановні слухачі!
Увага! Шановні слухачі нашої програми...
Не пропустіть наш наступний вихід в етер!
Нагадуємо, що наша наступна програма вийде в етер через тиждень!
Не забувайте про нас!

9. Вітаємося та звертаємося до слухачів / Greeting and addressing the audience

9.2 Прийоми та засоби утримування уваги слухачів.

Уживання складених сполучників /

*Attracting and keeping listeners' attention using conjunctions
composed of more than one word*

З метою додати щось до тексту

також
окрім того
крім
опріч
знову ж
на додаток до подій/програми
на довершення
наприкінці програми
у поєднанні з
більше того
на додаток
подібно до
тимчасом як

З метою підсумувати думки, новини, програми

відповідно до, внаслідок/унаслідок
як наслідок
з цієї причини
для цього
таким чином
інакшим чином
інакше кажучи
у зв'язку
завдяки
з допомогою
у всякому разі
після того як

З метою показати контраст/суперечність

всупереч/усупереч
наперекір
але
хоч/хоча
незважаючи на
на протигагу
дарма що
попри те що
замість того щоб
супротивно цьому
з того часу як

З метою порівняти когось з кимось або щось із чимось

поруч з
незалежно від
слідом за
одночасно з
рівноцінно з
подібно до
так само як
подібно до того як

9. Вітаємося та звертаємося до слухачів / Greeting and addressing the audience

9.3 Під час програми / *During the Program*

У студії з нами...

Протягом наступної години з вами буду я...

Дозвольте представити вам мою співрозмовницю... (мого співрозмовника)

Цю програму ведуть...

Пропонуємо вашій увазі...

У нашій програмі сьогодні...

Далі у нашій програмі...

Далі у нашому випуску сьогодні...

Сьогодні і далі ми поговоримо про...

Перейдемо до останніх новин.

Минулого разу ми зупинилися на...

Минулого разу ми говорили про...

Після реклами ви почуєте...

З великим задоволенням представляю нашого гостя...

Наступне у нашій програмі...

І на завершення...

Замовлення пісень і спілкування зі слухачами

Вітаю! Як вас звуть? Хто з нами на зв'язку?

Добрий день! Як ваше ім'я? З ким я розмовляю?

З ким я маю нагоду/честь розмовляти?

Добрий вечір! Яку пісню я можу виконати/заграти для вас?

Що б ви хотіли почути/послухати зараз?

Яку пісню ви бажаєте почути сьогодні?

Яку музику/пісню ви волієте послухати?

Чому ви бажаєте, щоб я заграв саме цю пісню?

Чому ви хотіли б почути саме цю музичну композицію?

Чи ви бажаєте присвятити цю пісню комусь?

Де і коли ви почули цю пісню вперше?

Я хотів би/хотіла б замовити пісню...

Які інші пісні цього виконавця/цієї виконавиці вам подобаються?

9. Вітаємося та звертаємося до слухачів / Greeting and addressing the audience

9.4 Відмінювання іменників з дієсловом «присвятити» /

Declining nouns used with the verb «присвятити»

Граматична довідка / Grammatical information

ПРИСВЯТИТИ + що? (Знахідний відмінок) Присвятити кому? (Давальний відмінок)

Examples

Я хочу присвятити цю музичну композицію своїй дівчині (своєму хлопцю[-еві]).
/I want to dedicate this... to...

Я хочу **присвятити** **цю** музичну композицію **своїй** дівчині **і** (своєму хлопцю[-еві]).

Я хочу присвятити цю пісню своїм батькам з приводу ювілею їхнього весілля.

Я хочу **присвятити** **цю** пісню **своїм** батькам з приводу ювілею їхнього весілля.

Я присвячую цей вірш моїм найкращим друзям.

Я **присвячую** **цей** вірш **моїм** найкращим друзям.

10. Ведемо радіопередачу / Presenting a radio program

10.1 Уживані вирази ведучої/ведучого музичної програми /

Useful expressions for a disc jockey

Чи ви добре проводите час із нами?

Чи вам подобається ця музика?

Чи ви хотіли б послухати більше пісень?

Чи ви хочете (дуже добре) провести час?

А тепер для вашої музичної насолоди звучить...

А зараз для вашої танцювальної насолоди грає...

А зараз для вас звучить/грає...

Із задоволенням пропоную вашій увазі...

Танцюють усі!

Танцюймо!

Насолоджуймося цією музикою усі разом!

Насолоджуйтеся цим часом!

10. Ведемо радіопередачу / Presenting a radio program

10.2 Висловлюємо подяку слухачам та гостям програми /

Thanking the audience and program guests

Уживані вирази / Useful expressions

Дуже дякуємо вам, що завітали до нашої радіостудії!

Дякую за цікаве запитання!

Я вдячний/вдячна вам, що ви звернули мою увагу на це!

Дуже дякую Вам, що виконали моє замовлення і поставили цю пісню!

Наша радіокоманда щиро вдячна вам, що ви знайшли час і приєдналися до нас сьогодні!

Я хочу подякувати вам за вашу підтримку і слухацьку відданість протягом усього цього часу!

10. Ведемо радіопередачу / Presenting a radio program

10.3 Прощання зі слухачами радіопрограми / Saying farewell to the radio program audience

Уживані вирази / Useful expressions

Бажаємо гарного вечора!

Бажаємо приємного дня!

На добраніч!

До зустрічі!

До наступної зустрічі в етері!

Розкажіть своїм друзям про нас!

Будемо раді почути вас!

Будемо раді вашим дзвінкам і листам!

Ми з вами прощаємося — до наступного разу!

Дякую, що завітали! Ми скоро знову в етері, а поки від нас усіх — щасливо!

Пишіть і телефонуйте!

Дякуємо, що слухали! Я особисто бажаю всім слухачам гарного дня.

На все добре!

Мої щирі вітання!

Усього найкращого і багатьох мегабайтів чудової музики!

Гарного настрою і вдалого дня!

І ще сподіваємося, будете слухати нас і надалі!

На сьогодні це все! До скорої зустрічі на нашій радіохвилі!

11. Телефонний етикет / Telephone etiquette

11.1 Телефонний етикет / Telephone etiquette

Уживані вирази / Useful expressions

Telephone etiquette / polite forms of answering the phone, taking messages, saying good-bye:

Алло! — *Hello!*

Слухаю (вас). — *Speaking. (Go ahead, I'm listening)*

Хто це телефонує? — *Who is calling?*

Пробачте, хто її/його питає? — *Who may I say is calling?*

З вами розмовляє... — *This is... speaking.*

Це говорить... — *This is... speaking.*

Радий/рада вас чути... — *Glad to hear you...*

Я не впізнав/–ла вас відразу. — *I didn't recognize you at first.*

Боюсь що, Ви помилилися номером. — *I'm afraid you've dialed the wrong number.*

Тут немає нікого з таким іменем/ім'ям. — *There's no one by this name here.*

Пробачте, що потурбував вас. — *I'm sorry to have bothered you.*

Який номер ви набирали? — *What number did you dial?*

Ви можете зателефонувати пізніше? — *Could you call again later?*

Він прийде через годину. — *He will come in an hour.*

Вас (запрошують) до телефону. — *You're wanted on the phone.*

Говоріть голосніше, будь-ласка. — *Speak louder, please.*

Пробачте, ви можете говорити голосніше? — *Excuse me, could you please speak louder?*

Я вас не чую. — *I can't hear you.*

Хвилинку! — Зачекайте, будь ласка. — *One moment! — Please wait.*

Зараз вона/він підійде. — *She/He is coming. (...will be here right away)*

Може, щось передати? — *Would you like to leave a message?*

Попросіть її/його зателефонувати мені. — *Will you ask her/him to call me?*

Що їй/йому переказати? — *Would you like to leave a message for her/him/?*

Щось їй/йому передати? — *Would you like to leave a message for her/him?*

Я зателефоную ще раз/пізніше. — *I will call again/later.*

Ви мене слухаєте/чуєте? — *Are you still there?*

Ви мене чуєте? — *Can you hear me?*

Будь ласка, не кладіть/не вішайте слухавки. — *Hold on, please. (Please don't hang up.)*

Номер мого телефону 23–45–67. — *My telephone number is two-three — four-five — six-seven.*

Я запишу. — *I will write it down.*

Повторіть, будь ласка. — *Repeat it, please.*

Я буду чекати твого/вашого дзвінка. — *I will wait for your call.*

Пробачте, я зараз поспішаю. — *Sorry, I'm in a hurry now.*

12. Телебачення / Television

12.1 Говоримо про передачі / Talking about television programs

Словничок / Vocabulary

- виступати по телебаченню — *to be on tv*
– виступати (imperf.) — виступити (perf.)
- відеомагнітофон — *a video-player*
- відеотелевізор — *video television set*
- державний канал — *a state/national channel*
- документальний фільм — *a documentary*
- домашній кінотеатр — *home theatre*
- екран — *screen*
- зображення — *picture, image*
– нечітке/розмите/викривлене зображення — *distorted image*
– чітке зображення — *clear image*
- канал для дітей — *a channel for children*
- канал для дорослих — *a channel for adults*
- комерційний/приватний канал — *a private channel*
- музична програма — *music show*
- мультфільм — *a cartoon*
- остання модель — *latest make*
- параболічна антена — *a dish aerial*
- передавати по телебаченню — *to televise*
– передавати (imperf.) — *передати (perf.)*
- показувати по телебаченню — *to show on tv*
– показувати (imperf.) — *показати (perf.)*
- програма телевізійних передач — *a TV guide*
- пряма трансляція — *live telecast*
- пульт/дистанційне управління (ду) — *a remote control*
- розетка — *a socket*
- смуги — *stripes*
- спортивна програма — *sportscast*
- телевізійна програма/передача — *TV broadcast, TV programme*
- телевізор — *a TV set*
- художній фільм — *a feature film*
- цілодобовий канал — *a 24-hour channel*
- штепсельна вилка/штепсель — *a plug*